

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/97/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010464
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010464.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného P. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní o žiadosti odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.04.2022 č. k. 2PP/48/2022-70, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 31.05.2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného P. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona návrh odsúdeného P. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XX, M., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 33T/34/2018 - 152 z 18. mája 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 33T/34/2018 z 29. septembra 2020 vo výmere jeden rok so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, zamietol.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd svoje zamietavé stanovisko odôvodnil konštatovaním, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že návrhu odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno vyhovieť. Pokiaľ ide so splnenie formálnej podmienky, táto bola splnená 09.03.2022. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu na výkon trestu odňatia slobody možno konštatovať, že aj prvá materiálna podmienka bola v prípade odsúdeného splnená. Správanie odsúdeného je na požadovanej úrovni, dodržiava ústavný poriadok a časový rozvrh dňa a plní a rešpektuje príkazy a nariadenia príslušníkov. Je pracovne zaradený a svoje povinnosti si riadne plní. Ani raz nebol disciplinárne potrestaný. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti sú voči odsúdenému vedené ďalšie trestné konania. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil ho podmiennečne prepustiť. Okresný súd ďalej konštatoval, že u odsúdeného nebola splnená druhá materiálna podmienka. Okresný súd Nitra mu uložil trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu a určil mu skúšobnú dobu v trvaní osemnásť mesiacov, po ktorej uplynutí na verejnom zasadnutí rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil, keď po podmiennečnom odsúdení nevedol riadny život. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že odsúdený sa okrem dvoch trestných činov (zločin lúpeže a prečin krádeže) spáchaných v rokoch 2017 a 2020 doposiaľ dopustil štrnástich priestupkov (v roku 2017 jedného priestupku, v roku 2018 dvoch priestupkov, v roku 2019 dvoch priestupkov, v roku 2020 jedného priestupku a v roku 2021 ôsmich priestupkov), z čoho je evidentné, že u odsúdeného namiesto polepšenia a rešpektovania spoločenských noriem došlo k zhoršeniu a rapídному nárastu prípadov protiprávneho konania.

Proti uzneseniu okresného súdu podal ihneď do zápisnice na verejnom zasadnutí sťažnosť odsúdený (č. I. 61 spisu), ktorú bližšie písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu JUDr. Ivany Kochanskej (č. I. 75 spisu).

V písomne podanej sťažnosti uviedol, že poukazuje na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva jeho vzorné správanie a riadne plnenie povinností a toto svoje vzorné správanie má v pláne pretaviť aj v jeho živote po prepustení z výkonu trestu. Uvádza, že bol dvakrát súdne trestaný iba v rámci svojej mladíckej nerozvážnosti. Záverom preto žiada, aby sťažnostný súd zrušil uznesenie okresného súdu a sám vo veci rozhodol tak, že vyhovie jeho návrhu na podmiennečné prepustenie.

Krajský súd v Trnave ako nadriadený orgán na podklade včas a riadne podanej sťažnosti, podľa § 192 ods. 1 písmeno a), b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokovej časti napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie a dospel k záveru, že tento postupoval správne a v súlade so zákonom, keď zistil všetky rozhodné skutočnosti pre svoje rozhodnutie, tieto vyhodnotil individuálne i vo vzájomných súvislostiach podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku a dospel k správne záveru, že sťažnosti odsúdeného nie je možné vyhovieť.

V napadnutom uznesení okresný súd v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku rozviedol všetky základné právne skutočnosti, na základe ktorých mal za to, že žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné vyhovieť. Krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky, spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu, súčasne splnil aj dve materiálne podmienky, ktoré spočívajú v tom, že svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd správne zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku ako aj prvú materiálnu podmienku na podmiennečné prepustenie a zároveň správne a v súlade so zákonom posúdil nesplnenie druhej materiálnej podmienky.

Sťažnostný súd si závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení. V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu nižšieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí, ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal. (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 z 23. januára 2018)

Okresný súd správne a v súlade so zákonom skonštatoval nesplnenie druhej materiálnej podmienky, pretože vzhľadom na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol už v svojich 18-ich rokoch dvakrát súdne trestaný, pričom zločinu lúpeže sa dopustil ako mladistvý, nemožno konštatovať ojedinelé a výnimočné zlyhanie v jeho správaní. Pri obidvoch odsúdeniach mu bol uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu. V konaní 33T/34/2018 Okresný súd Nitra na verejnom zasadnutí konanom 29. septembra 2020 vyhlásil uznesenie o neosvedčení odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody a nariadil výkon nepodmiennečného trestu odňatia slobody vo výmere jeden rok. Navyše ako uviedol okresný súd nemožno opomenúť, že odsúdený sa okrem dvoch trestných činov (zločin lúpeže a prečin krádeže) doposiaľ dopustil štrnástich priestupkov, z čoho je evidentné, že u odsúdeného namiesto polepšenia a rešpektovania spoločenských noriem došlo k zhoršeniu a rapídneho nárastu prípadov protiprávneho konania, za ktoré bol odsúdený opakovane sankcionovaný rôznymi správnymi orgánmi. Je preto správny postup okresného súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Navyše treba poukázať na resocializačnú prognózu, ktorá je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

K sťažnostným námietkam odsúdeného krajský súd dodáva, že napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať

vedenie riadneho života. Odsúdeného od páchania trestnej činnosti neodradila ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienených odsúdeniach. Odsúdený sa navyše opakovane dopúšťal protiprávnej činnosti či už priestupkového alebo trestného charakteru a preto je nanajvýš zrejmé, že odsúdeného nič nedokáže motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. Sťažnostný súd zastáva názor, že len samotné plnenie príkazov a nariadení vo výkone trestu odňatia slobody a dodržiavanie väzenského poriadku nie je samo osebe, bez splnenia ďalších okolností, postačujúce na dosiahnutie materiálneho predpokladu uvedeného v § 66 ods. 1 Trestného zákona. Odsúdený sa takýmto správaním len adaptuje na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a v prípade nedodržiavania stanoveného ústavného poriadku sa vystavuje hrozbe uloženia disciplinárneho potrestania.

Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby po vykonaní zákonom stanovenej doby, prípadne za dobré správanie vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmienené prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného, jeho doterajšieho života, charakteru a závažnosti spáchanej trestnej činnosti však ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že nebude páchať protispoločenskú činnosť a bude viesť život v súlade so spoločenskými záujmami.

Rozhodnutie o podmienenom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitém zákonom stanovenej dobe správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Krajský súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že trestná minulosť odsúdeného teda vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmieneného prepustenia. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Osoba odsúdeného nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život.

Krajský súd záverom dodáva, že síce podľa hodnotenia riaditeľa ústavu odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil jeho podmienené prepustenie, avšak považuje za nevyhnutné uviesť, že súd, ktorý rozhoduje o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je v žiadnom prípade viazaný uvádzaným záverom a odporúčaním riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody v podávaných hodnoteniach, pričom len súd je kompetentný posudzovať splnenie zákonných podmienok pre podmienené prepustenie odsúdenej osoby z výkonu trestu odňatia slobody.

Krajský súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, preto sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písmeno c/ Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.